

Урок 3

Тема уроку: Пристрої – помічники людини

Мета уроку:

1. Поглибити знання учнів про особливості застосування сучасних комп'ютерів та їх призначення.
2. Навчити класифікувати пристрої залежно від мети використання.
3. Сформулювати знання щодо пристроїв для опрацювання текстів, передавання повідомлень, проведення обчислень, для визначення місцезнаходження.
4. Пояснити переваги опрацювання текстів за допомогою сучасних технічних засобів.
5. Розвивати логічне мислення.

Обладнання: проектор, мультимедійна дошка, наявність ПК; Робочий зошит № 1 у кожного учня.

ХІД УРОКУ

Учитель може побудувати урок по-іншому, ніж запропоновано у даному посібнику, поділяючи тему уроку на підтеми:

- пристрої для роботи з текстами;**
- пристрої для передавання повідомлень;**
- пристрої для виконання обчислень;**
- пристрої для визначення місцезнаходження.**

Після опрацювання теоретичного блоку **Вивчаємо** варто одразу провести обговорення, роботу в парах та виконати вправи для закріплення.

За умов досить високого рівня обізнаності учнів у питаннях даної теми, після **Виявлення навчальних потреб учнів** учитель може організувати роботу в групах (не більше 3–5 учнів у групі) та самостійну дослідницьку діяльність учнів з проходженням станціями, які умовно можна назвати **Текстова, Обчислювальна, Передавання повідомлень, Навігаційна**. Необхідною умовою такої діяльності є досвід роботи в групах у 1 класі та високий рівень організації класу під час співпраці дітей у парах.

I. Організація навчальної діяльності.

Повторення правил поведінки у комп'ютерному класі.

II. Виявлення навчальних потреб учнів.

В організації бесіди на виявлення попереднього досвіду дітей з теми важливо акцентувати увагу на класифікації пристроїв за метою використання:

Орієнтовні запитання вчителя:

- *Які пристрої стають у пригоді, коли потрібно працювати з текстами?*
- *Чи знаєте ви пристрої, за допомогою яких можна швидше потрапити на певну вулицю?*

Бесіду вчитель буде, спираючись на досвід дітей щодо використання комп'ютерів батьками. Діти можуть пригадати відгуки дорослих про зручність та швидкість у роботі завдяки використанню цих пристроїв.

III. Оголошення теми уроку. Визначення цілей уроку.

IV. Ознайомлення з теоретичними відомостями.

1. **Бесіда про переваги сучасних засобів для опрацювання текстів (с. 19).**

Важливо правильно використовувати деякі терміни щодо опрацювання текстів, наприклад:

роздруковують тексти за допомогою принтера; за допомогою клавіатури ми набираємо тексти; вводимо символи за допомогою клавіатури тощо.

2. **Класифікація пристроїв для передавання повідомлень (с. 20).**

Зазвичай назви деяких пристроїв для передавання повідомлень дітям уже відомі. Слід виділити ці знання серед інших та на їх основі формувати вміння будувати повні речення з використанням термінів *для передавання повідомлень* та назв пристроїв.

3. **Ознайомлення учнів із пристроями для виконання обчислень (с. 21)**

учитель організовує за текстом підручника. Доцільно згадати назви професій, у яких ці пристрої використовують щодня. Для розширення уявлень про перші комп'ютери учитель розповідає про перші ЕОМ, успішні дослідження вчених в Україні та про створені конструкторами перші електронно-обчислювальні машини величезних розмірів.

4. **Ознайомлення з навігаторами – пристроями для визначення місцезнаходження (с. 22).**

Обговорення питань про навігаційні функції деяких сучасних мобільних телефонів.

V. Демонстрація розуміння здобутих знань.

1. **Обговорення теоретичних питань в бесіді про використання пристроїв для роботи з текстами за запитаннями рубрики *Обговорюємо* (с. 20).**

- *Як створювали книги у давнину?*

(Книги у давнину писали вручну, тобто створювали дуже довго. Пізніше винайшли пристрої для друкування книг.)

- *За допомогою яких пристроїв сьогодні можна писати і читати тексти?*

(За допомогою комп'ютера дуже зручно створювати та змінювати тексти. Зміни в комп'ютерний текст можна вносити багато разів. Створений текст роздруковують на принтері. Пишуть і читають тексти на мобільних телефонах, смартфонах, планшетах, в електронних книгах.)

2. **Бесіда про пристрої для передавання повідомлень за запитаннями рубрики *Обговорюємо* (с. 21).**

- *За допомогою яких пристроїв сьогодні можна спілкуватися на відстані?*

(Мобільні телефони, комп'ютери використовують, щоб спілкуватися та обмінюватися повідомленнями на відстані.)

- *Люди яких професій постійно спілкуються на відстані?*

(Пристрої для спілкування необхідні у роботі водіям автобусів, машиністам поїздів, пілотам літаків, морякам.)

- *Як вони для цього використовують комп'ютер?*
(На літаках, кораблях для спілкування людей, які знаходяться далеко один від одного, існують спеціальні комп'ютери.)

3. Обговорення назв пристроїв для виконання обчислень за запитаннями рубрики *Обговорюємо* (с. 22).

- *Які пристрої людина використовує для обчислень?*
(Людина використовує для виконання обчислень комп'ютер, касовий апарат, калькулятор.)
- *Розкажи, люди яких професій мають постійно виконувати обчислення. Як вони для цього використовують комп'ютер?*
(Учені-математики, працівники банків та магазинів багато обчислюють, тому на їхніх робочих столах часто є комп'ютер.)

4. Обговорення зручності використання пристроїв для визначення місцезнаходження за запитаннями рубрики *Обговорюємо* (с. 23).

- *За допомогою яких пристроїв можна швидко знаходити місцезнаходження людини, транспорту, розміщення будинку?*
(Навігатори використовують, щоб швидко знаходити місцезнаходження людини, транспорту, розміщення будинку. Часто навігатори вбудовують у сучасні мобільні телефони.)
- *Розкажи, люди яких професій постійно працюють із навігаторами.*
(Працівники транспорту: водії автобусів, таксисти мають у своїх автомобілях навігатори. Це допомагає їм швидко знаходити вулицю, будинок та доставляти пасажирів у потрібне місце.)

VI. Фізкультпауза.

VII. Використання знань у практичних завданнях. Закріплення нового матеріалу. Систематизація знань. Робота із зошитом.

1. Формулювання коротких текстових повідомлень для удаваних СМС.

Зошит № 1, с. 11. *Працюємо в парах*. Вправа 1. СМС.

До вправи кожному учневі слід приготувати 2 невеличких аркуші для написання СМС-повідомлень. Після їх написання можна полічити кількість знаків у кожному повідомленні, наголосити, що пропуски між словами теж слід враховувати як знак.

2. Впізнавання та називання пристроїв.

Зошит № 1, с. 11. *Міркуємо*. Вправа 2. Де чий пристрій?

Після виконання завдання учні записують у зошитах назви пристроїв, якими користується кожна дівчинка:

У Марійки – мобільний телефон.

В Олесі – плеєр.

У Катрусі – калькулятор.

Підсумовуючи роботу, варто пропонувати учням формулювати повні речення:

Марійка користується мобільним телефоном. За допомогою мобільного телефону можна спілкуватись з іншими людьми, передавати повідомлення, створювати й читати тексти, обчислювати та визначати місцезнаходження.

3. Впізнання та називання пристроїв.

Зошит № 1, с. 12. *Міркуємо.* Вправа 3. Нові слова.

Користуючись схемою, діти утворюють нові слова та записують їх у зошит. Варто з'ясувати розуміння учнями утворених слів: *телескоп, телеграма, телеграф*. Обговорити, чому сьогодні люди рідко користуються службою телеграфу, майже не відправляють телеграми.

Після виконання вправи можна запропонувати учням сформулювати речення та вибрати назви пристроїв, що їх використовують для:

- а) передавання повідомлень;
- б) роботи з текстами;
- в) роботи зі звуком.

4. Класифікація пристроїв за метою їх використання. Доповнення ряду об'єктів, об'єднаних у групи.

Зошит № 1, с. 12–13. *Міркуємо.* Вправа 4. Групи пристроїв.

Вправу можна розпочати з обговорення усім класом особливостей об'єднання пристроїв в одну групу. Перед тим, як вирізати та наклеювати зображення пристроїв, варто запропонувати учням поміркувати та самостійно придумати пристрій, що може бути розміщений у порожній клітинці.

1 ряд – пристрої для роботи зі звуком: *мобільний телефон, плеєр, мікрофон*.

2 ряд – пристрої для обчислень: ..., *нетбук, мобільний телефон*. Вирізати (с. 83) та наклеїти зображення *калькулятора*.

3 ряд – пристрої для роботи зі звуками: *плеєр, плеєр, радіоприймач*.

4 ряд – пристрої для визначення місцезнаходження: *навігатор, ..., компас*. Вирізати (с. 83) та наклеїти зображення *комп'ютера*.

5 ряд – пристрої для роботи з текстами: *планшет, смартфон, ...*. Вирізати (с. 83) та наклеїти зображення *принтера*.

6 ряд – пристрої для роботи із зображеннями: *комп'ютер* (або екран монітора), ..., *планшет*. Вирізати (с. 83) та наклеїти зображення *телевізора*.

5. Повторення нових слів – назв пристроїв. Утворення слів із розсипаних букв.

Зошит № 1, с. 14. *Міркуємо.* Вправа 5. Три сонечка.

Слова, які мають утворити та записати учні: *касовий апарат, навігатор, калькулятор*. Після написання слів варто перевірити розуміння учнями призначення цих пристроїв. Нагадати, людям яких професій необхідні в роботі ці пристрої.

6. Повторення назв пристроїв, з якими учні для ознайомились упродовж трьох уроків. Утворення слів із розсипаних букв.

Зошит № 1, с. 15. *Міркуємо.* Вправа 6. Відшукай назви пристроїв.

Користуючись таблицею, можна утворити 13 слів: *телефон, диктофон, смартфон, радіо, комп'ютер, плеєр, телевізор, мікрофон, принтер, навушники, навігатор, ноутбук, нетбук* (двічі). Учні записують утворені слова у зошит на с. 15.

7. Відгадування назв пристроїв.

Зошит № 1, с. 15. *Міркуємо.* Вправа 7. Схема.

У вікна схеми слід дописати назви пристроїв:

Передавання на відстань – *комп'ютер, телевізор, радіо*.

Визначення місця – *смартфон*.

Робота з текстом — комп'ютер.

Виконання обчислень — комп'ютер.

8. Розгадування назв пристроїв у ребусі.

Зошит № 1, с. 16. *Міркуємо*. Вправа 8. Розгадай.

У ребусах зашифровані слова:

1. слон, магнітфон — *смартфон*;
2. тигр, лелека, мікрофон — *телефон*;
3. плита, неЄрець — *плеєр*.

VII. Підсумок уроку.

1. Підсумкова бесіда про особливості використання різних пристроїв за схемою у підручнику, рубрика *Повторюємо* (с. 23).

Користуючись схемою, учні будують зв'язні речення про те, які пристрої корисні людям для роботи з текстами, проведення обчислень, передавання повідомлень, визначення місцезнаходження.

Орієнтовні запитання вчителя:

- Якими пристроями користуються для роботи з текстами?
- Назвіть кілька пристроїв, якими користуються для передавання повідомлень.
- Знайдіть у таблиці пристрої, необхідні людям різних професій. Які це професії?
- Якими пристроями ти плануєш користуватись під час навчання?

2. Демонстрація розуміння нових назв пристроїв за хмарою слів у підручнику, рубрика *Словничок*.

Пригадування найважливіших нових слів уроку за хмарою слів у підручнику (с. 24) та записування цих слів до Словничка у зошиті (с. 16).

3. Рефлексія.

Учні продовжують початки речень:

- Особливо корисним для мене було дізнатись про...
- Я хотів би дізнатись більше про...

4. Самооцінювання.

Учні заповнюють таблицю *Перевіряємо* на с. 16–17 Робочого зошита № 1.

VIII. Підсумок з розділу «Комп'ютери у нашому житті».

1. Гра *Називаємо професії*.

Учні грають в парах. По черзі називають по одній професії, в якій використовують комп'ютер. Перемагає той, хто назве професію останнім.

2. Гра *Для чого пристрій?*

Учні продовжують роботу в парах. По черзі учні називають пристрої та як їх можна використовувати. Спочатку перший учень називає пристрій, другий відповідає, як використовують цей пристрій. Наприклад:

Плеєр — *Для роботи зі звуком.*

Перемагає той, хто назве пристрій останнім.

3. Самооцінювання.

Визначення власних знань за допомогою позначок напроти тверджень у стовпчиках *Так* чи *Ні*.

Учні заповнюють таблицю *Підсумок* з розділу «Комп'ютери у нашому житті» на с. 17 Робочого зошита № 1.